

โครงการเสนอแนะ เพื่อจัดตั้งศูนย์ทรัพยากรห้องเรียน
สำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

นางสาว มนฑิพย์ คงเก่น

002297

วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหานักเรียน
แผนกวิชาโสคหัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๗

16978109

A PROPOSED PLAN FOR ESTABLISHING AN EDUCATIONAL TELEVISION
CENTER FOR UNIVERSITIES IN THAILAND

MISS MONTIP DUANGDEN

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
DEPARTMENT OF AUDIO - VISUAL COMMUNICATION
GRADUATE SCHOOL
CHULALONGKORN UNIVERSITY

1974

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น^๑
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาด้านนิติศาสตร์

.....
.....
.....

คณะกรรมการ

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ..... ประธานกรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย : ศาสตราจารย์ สำราญ วรรณภูร

ข้อเรื่อง

โครงการเสนอแนะเพื่อจัดตั้งศูนย์ทรัพยากรหัศน์การศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัย
ในประเทศไทย

ผู้วิจัย

นางสาว มนทพิพิพ คงเคน แणกวิชาโสตทัศนศึกษา

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ ศาสตราจารย์ สำราญ วรรณกุร

ผู้ควบคุมการวิจัย ศาสตราจารย์ สำราญ วรรณกุร

กรรมการ อาจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรมวงศ์

กรรมการ อาจารย์ สุวิมล วัชรภัย

ปีการศึกษา ๒๕๗๗

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมาย

งานวิจัยฉบับนี้ เป็นการเสนอแนะโครงการจัดตั้งศูนย์ทรัพยากรหัศน์การศึกษา
สำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ซึ่ง เป็นการวัดความคิดเห็นของผู้
ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ค้นควุดค้นศึกษา ผู้เกี่ยวข้องกับงานของ -
สถานีโทรทัศน์ และโทรทัศน์เพื่อการศึกษา โครงการจัดตั้งศูนย์ทรัพยากรหัศน์แห่งนี้
สำหรับการศึกษาของประเทศไทย

วิธีการดำเนินการศึกษา

๑. ทำการค้นคว้าศึกษาจากหนังสือ วารสาร เอกสาร และงานวิจัยทาง ๆ
ทั้งทางประเทศไทย และในประเทศไทย เกี่ยวกับงานของสถานีโทรทัศน์โดยทั่วไป
โทรทัศน์ศึกษา โครงการจัดตั้งศูนย์ หรือสถานีโทรทัศน์การศึกษา พร้อมทั้ง
การจัดระบบการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยของประเทศไทย

๒. ศึกษาสำรวจ ศัมภารณ์ วิธีการ ดำเนินงาน การบริหารงานของหน่วย
งานทาง ๆ ที่มีการดำเนินงานเกี่ยวกับงานวิจัยดังนี้ ทบทวนมหาวิทยาลัย
สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง ๔ สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๙ สถานีโทรทัศน์

- ไทยที่ส่อง ๓ และผู้ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับอุดมศึกษา
๓. นำข้อมูลเสนอแนะ ข้อแนะนำ ที่ได้รับจากศึกษาสำรวจ และการค้นคว้า
นำมาเขียนเป็นโครงการเสนอแนะ เพื่อจัดตั้งศูนย์หรือศูนย์การศึกษาสำหรับ
มหาวิทยาลัยในประเทศไทยฉบับย่อขึ้น
๔. นำเสนอโครงการเสนอแนะฉบับย่อ พร้อมทั้งแบบสอบถามความคิดเห็น
เกี่ยวกับการเสนอแนะโครงการนี้เบียญผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานของโครงการ
จำนวน ๕๐ ท่าน เพื่อพิจารณาโครงการแสดงความคิดเห็น ให้คำแนะนำฯ
และขอแก้ไขปรับปรุงโครงการให้เหมาะสม
๕. พิจารณาปรับปรุงโครงการตามข้อเสนอแนะเพื่อสรุปเป็นโครงการเสนอ
แนะฉบับสมบูรณ์ขึ้น

ผลการวิจัย

ผลของการวิจัยทำให้ทราบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออยู่ในวงการของ การศึกษา
งานหรือศูนย์การศึกษา และโทรศัพท์ไป มีความเห็นพ้องด้วยกับโครงการ
เสนอแนะ เห็นด้วยว่าสมควรที่จะมีการดำเนินงานจัดตั้งหรือศูนย์การศึกษา
อย่างจริงจังขึ้นในประเทศไทย โดยจัดตั้งเป็นศูนย์หรือศูนย์การศึกษาแห่งชาติ
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็นศูนย์ที่ผลิตรายการสำหรับการศึกษาระดับต่าง ๆ เพื่อ
เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาของชาติอย่างแท้จริง

การจัดตั้งศูนย์หรือศูนย์การศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัย นับเป็นการเริ่มน้ำหนึ่ง
เหมือนของ การจัดตั้งศูนย์หรือศูนย์การศึกษาแห่งชาติขึ้น

ข้อเสนอแนะ

โครงการเสนอแนะ ๑ นี้เป็นโครงการแบบอย่างการเตรียมงานจัดตั้งศูนย์
หรือศูนย์การศึกษา การจัดตั้งเพื่อบูรณาการจริงจะท้องพิจารณาให้เหมาะสม
กับสภาพการณ์ของสังคม เศรษฐกิจ การขยายตัวทางการศึกษา ความรู้ และ
วิชาการต่าง ๆ พร้อมทั้งการขยายตัวของเทคโนโลยีทางการศึกษาในช่วง
ระยะเวลาของการปฏิบัติงานตามโครงการด้วย。

Thesis Title : A Proposed Plan for Establishing an Educational
Television Center for Universities in Thailand

Name Miss Montip Duangden

Department of Audio - Visual Communication.

Academic Year 1973

ABSTRACT

Purpose The Purpose of this thesis was two folds; (1) to proposed an educational television center for universities in Thailand, and (2) to study opinions and interests of persons in the field of educational television and higher educational institutions about the plan.

Procedure

- 1 The survey studies from available references and texts were conducted before writing a draft plan of educational television center for universities in Thailand.
- 2 The questionnaires for interviewing and suggestions were giving to 50 people. Then the obtained data were processed, and the conclusions were reached by means of percentage.
- 3 Construction a complete purposed plan by using the conclusion of the questionnaires.

- Results   According to the research, the educational television center in Thailand should not prepare lessons for only universities, it also prepare for several educational levels such as elementary, secondary, and for academic line as well as vocational one. This center should be under supervision of **GOVERNMENT UNIVERSITY** Ministry.
- Suggestions   This proposed plan is a guideline for establishing an educational television center for the Universities in Thailand. In order to have the plan well accepted, more studies about learning situation other related areas are needed.

งานศึกษาวิจัย และเสนอแนะฉบับนี้สำหรับลูกค้าไปทั่ว ความกรุณา ถูแล
เอาใจใส่ให้คำปรึกษาหารือจาก ศาสตราจารย์ สำเรา วรรณภูร หัวหน้าแผนกวิชาโสต-
ทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรมวงศ์
อาจารย์ สุวินล วัชรภัย พร้อมทั้งคณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประจำสาขาวิชา ผู้ตอบแบบสอบถาม
ผู้ให้สัมภาษณ์ช่วยเหลือในการอ่าน ๆ และท้ายสุดคือ นายมนตรี และนางอรสา ดวงกेन
ปิภานารถของผู้วิจัย ซึ่งเป็นกำลังใจให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการทำวิจัยนี้มาโดยตลอด
ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบคุณมาไว ณ โอกาสนี้

มนต์พิพิธ ดวงกेन

สารบัญ

๗.

หนา

๙

๑๐

๑๑

๑๒

๑๓

๑๔

๑๕

๑๖

๑๗

๑๘

๑๙

๒๐

๒๑

๒๒

๒๓

๒๔

๒๕

๒๖

๒๗

๒๘

๒๙

๓๐

บทคัดย่อภาษาไทย

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

กิจกรรมประจำปี

รายการการงานประจำปี

บทที่

๑. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

คำจำกัดความ

วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย

คุณภาพของงานวิจัย

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒ การศึกษาขั้นมูลฐาน

การศึกษาระดับมหาวิทยาลัย

ความสำคัญของการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย

ประวัติมหาวิทยาลัยไทย

นโยบายการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยในสังกัดบูรพามหาวิทยาลัย

ความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยและบูรพามหาวิทยาลัยของรัฐ

โครงการพัฒนามหาวิทยาลัยตามแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ ๓

ปัญหาการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน

มาตรการที่เสนอแนะเพื่อช่วยลดปัญหาการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย

สารบัญ (ต่อ)

๑.

หน้า

บทที่

โทรทัศน์

ประวัติโทรทัศน์	๕๗
ระบบโทรทัศน์	๕๘
ประเภทของสถานีโทรทัศน์	๕๙
เบปันทึกภาพ	๖๐
การดำเนินงานของสถานีโทรทัศน์โดยทั่วไป	๖๙
สถานีโทรทัศน์ในประเทศไทย	๗๔
คุณค่าของโทรทัศน์	๗๖

โทรทัศน์การศึกษา

บทบาทของโทรทัศน์ศึกษา	๘๕
ข้อบัญญัติ ๒๐ ประการของโทรทัศน์เพื่อการศึกษา	๙๒
วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ที่ใช้ในการสอนทางโทรทัศน์	๙๕
การใช้โทรทัศน์การสอนในประเทศไทย	๙๖
คุณสมบัติของครูโทรทัศน์	๙๘
๑ การศึกษาสำรวจเพื่อจัดทำโครงการ เสนอแนะเพื่อจัดตั้งศูนย์โทรทัศน์ การศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย	๙๙
ทบทวนมหาวิทยาลัยของรัฐ	๙๕
สถานีไทยโทรทัศน์ของ ๔	๙๖
สถานีโทรทัศน์กองทัพบกของ ๓	๙๐๒
สถานีโทรทัศน์สีไทยโทรทัศน์ของ ๓	๙๐๓
โครงการเสนอแนะเพื่อจัดตั้งศูนย์โทรทัศน์การศึกษาสำหรับ มหาวิทยาลัยในประเทศไทย	๙๙๖

สารบัญ (ต่อ)

๙๔

หน้า

บทที่

๔. วิธีดำเนินการวิจัย

    การสร้างแบบสอบถาม ๑๓๗

    การเลือกประชากร และเก็บข้อมูล ๑๓๘

    การวิเคราะห์ข้อมูล ๑๓๙

๕. สถิติประยุกต์การวิจัย ๑๔๔

๖. สรุปผลการวิจัย ๑๖๐

บรรณานุกรม ๑๖๘

ภาคผนวก ๑๗๐

ประวัติการศึกษา ๑๗๖

รายการตารางประกอบ

ม.
ฯ
หนา

ตาราง

๑. จำนวนนิสิต นักศึกษา จำนวนตามระดับชั้นและสาขาวิชาของยูเนสโก ^{ปีการศึกษา ๒๕๑๔}	๕๓ - ๕๔
๒. จำนวนอาจารย์จำนวนสถาบันและวุฒิปริญญา	๕๓ - ๕๔
๓. จำนวนอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวนวุฒิและประเภท ^{ปีการศึกษา ๒๕๑๔}	๕๓ - ๕๔
๔. แบบสอบถามที่ส่งไปยังผู้ตอบและได้รับคืนมา	๗๓๖
๕. วุฒิสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม	๙๖๐
๖. วิธีการสอนระดับมหาวิทยาลัยที่ผู้ตอบชอบ	๙๖๐
๗. ความรู้และประสบการณ์ของผู้ตอบเกี่ยวกับโทรศัพท์ทัศน์การศึกษา	๙๖๑
๘. วิธีการจัดการสอนทางโทรศัพท์ทัศน์ที่เหมาะสมที่สุดตามทัศนะของผู้ตอบ	๙๖๒
๙. คุณสมบัติของผู้สอนทางโทรศัพท์ทัศน์ในทัศนะของผู้ตอบ	๙๖๓
๑๐. คุณภาพทางการศึกษาของการเรียนทางโทรศัพท์ทัศน์ตามทัศนะของผู้ตอบ	๙๖๔
๑๑. ค่านิยมในการจัดตั้งศูนย์โทรศัพท์ทัศน์การศึกษาแห่งนี้	๙๖๕
๑๒. สถานภาพของศูนย์โทรศัพท์ทัศน์การศึกษา	๙๖๕
๑๓. แหล่งเงินทุนที่จะนำมาใช้จ่ายในการจัดตั้งศูนย์ฯ	๙๖๖
๑๔. แหล่งที่มาของงบประมาณก่อตัวเบนิกิจการของศูนย์ฯ	๙๖๖
๑๕. การจัดสรรเงินค่าบำรุงซึ่งทางมหาวิทยาลัยจะมอบให้แก่ศูนย์ฯ	๙๖๗
๑๖. หน่วยงานที่ศูนย์โทรศัพท์ทัศน์สังกัดงาน	๙๖๘
๑๗. สถานะของคณะกรรมการผู้บริหารงานของศูนย์ฯ	๙๖๘
๑๘. หน่วยงานที่รับผิดชอบการผลิตรายการของศูนย์ฯ	๙๖๙
๑๙. ประเภทของรายการที่ศูนย์ฯ ผลิต	๙๗๐
๒๐. การให้บริการของศูนย์ฯ เกี่ยวกับเห็บบันทึกภาพ	๙๗๐

๒๐

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

หนา

ตาราง

๒๑. การจัดทำเอกสารประกอบการสอนทางไทรทศน์และครรช.....	๑๕๙
๒๒. การจัดการวัสดุการศึกษาทางไทรทศน์	๑๖๔
๒๓. ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์ฯ	๑๖๘